

4 באפריל, 2025

לכבוד : הרקטורים והנשיאים לעניינים אקדמיים

פרופ' אביעד קליינברג, פרופ' איריס שגריר, פרופ' אלברט פנחסוב, פרופ' אמנון אלבק, פרופ' אמנון להבי, פרופ' חיים היימס, פרופ' יובל מרין, פרופ' יצחק הרפז, פרופ' מונא מארון, פרופ' מיכל פרנס, פרופ' מרק שטייף, פרופ' ניר קידר, פרופ' נסים בן-דוד, פרופ' נעמה ברנר, פרופ' תמיר שפר

ד"ר ורדה בן שאול, מ"מ מנכ"ל מל"ג/ות"ת

פרופ' יוסי מקורי, יו"ר הות"ת

פרופ' דוד הראל, נשיא האקדמיה הלאומית למדעים

הנידון : סכנה למעמדם וקיומם של כתבי עת בשפה העברית

שלום רב,

אנחנו החתומים מטה, שלושים וחמישה נשיאות/אגודות מקצועיות ועורכיות/ות כתבי עת ישראליים במדעי החברה, פונים אליכם בבקשת עזרה.

כתבי עת המתפרסמים בישראל בעברית אינם נכללים בדירוגים של כתבי עת הנערכים על ידי מאגרי מידע בינלאומיים. ככלל, נוצר בשנים האחרונות מצב לפיו פרסומים בכתבי עת בעברית אינם נלקחים בחשבון לצורכי קידום על ידי ועדות קידום אוניברסיטאיות או של המל"ג. מצב דברים זה גורם לכך שחוקרים וחוקרות נמנעים מכתובת מאמרים בעברית. התוצאה היא פגיעה בכתבי העת בעברית ובנגישות מידע מחקרי בעברית לציבור החוקרים, הסטודנטים והציבור הרחב. גרוע מכך, בחלק מהתחומים, למשל בכלכלה, חוקרים וחוקרות רבים נמנעים ממחקר על הנעשה בישראל מחשש שלא יוכלו לפרסם מאמרים כאלה בכתבי עת בינלאומיים, אשר בניגוד לכתבי עת בעברית, אינם מתעניינים בחברה ובכלכלה בישראל. מדובר בפגיעה קשה במחקר על אודות החברה בישראל. ודוק, לא שאין עניין במחקר כזה, ולא שחוקרים וחוקרות אינם מעוניינים לבצע מחקר כזה, אלא שמערכת התמריצים איננה מתמרצת כתיבה והגשת מאמרים בעברית, ולעיתים אף גורמת להיפך מכך.

כנשיאי ונשיאות אגודות מקצועיות, וכעורכים ועורכות של כתבי עת בעברית, אנו חרדים לעתיד המחקר בתחומי החברה בישראל. למותר לציין שמחקר כזה חשוב מאין כמותו, והוא מהווה חלק בלתי נפרד מהתרומה של המוסדות האקדמיים לייצור ידע מדעי על החברה בישראל.

אנו פונים אליכם בבקשת עזרה. ניתן לפתור את הבעיה על ידי הכרה בקיומה ויצירת דרוג אקדמי של כתבי עת בעברית, שישלים את הדרוג הבין-לאומי הנערך על ידי מאגרי מידע בין-לאומיים, או על ידי יצירת תמריצים חיוביים אחרים שיעודדו פרסום בעברית. אנו מקווים שתוכלו לעזור לפתור את הבעיה ובכך לעודד את מי שמעוניין בכך לפרסם מאמרים אקדמיים בעברית העוסקים בישראל.

בפרט, אנו מבקשים שתשקלו לשלב כתבי עת מדעיים בעברית כחלק בלתי נפרד ממערכת הציונים הניתנים לחברי/ות סגל בהליכי קידום ומתן גמול הצטיינות. לאחרונה כתבנו מכתב בסוגייה זו (מצורף) לד"ר ורדה בן שאול, מ"מ מנכ"ל מל"ג/ות"ת, ולפרופ' יוסי מקורי, יו"ר הות"ת. בתשובתם (מצורפת) הם מציעים לפנות לוועד ראשי האוניברסיטאות, וכך עשינו כעת. במקביל אנו פונים גם לפורום הרקטורים בתקווה להניע תהליך חיובי, המכיר בערכם של הפרסומים בעברית.

נשמח לקיים דיון בנושא זה עימכם: נבקש להציע פתרונות למעמד כתבי העת בעברית באופן מושכל, שיגן על מעמדם ובה בעת לא יפגע בתמריצים להצטיינות אקדמית.

בכבוד רב,

ד"ר קובי אסולין, עורך דברים: כתב עת אקדמי רב-תחומי

ד"ר דבי בביס, עורכת הגירה

פרופ' אורלי בנימין, נשיאת האגודה הסוציולוגית הישראלית

פרופ' אבי בראלי, עורך עיונים: כתב עת רב-תחומי לחקר ישראל

ד"ר ליאורה גולדמן, עורכת דברים: כתב עת אקדמי רב-תחומי

פרופ' אמל ג'מאל, עורך המרחב הציבורי: כתב עת לפוליטיקה וחברה

ד"ר רועי גפטר, עורך עיונים בשפה וחברה

פרופ' ישראל (איסי) דורון, עורך יוצא ביטחון סוציאלי

פרופ' תמר הרמן, עורכת קריאות ישראליות: כתב עת רב-תחומי במדעי החברה והרוח

ד"ר תמי יאיר, עורכת עיונים בשפה וחברה

פרופ' ניסים כהן, עורך ביטחון סוציאלי

ד"ר משה לוי, עורך סוגיות חברתיות בישראל

פרופ' יוכבד לויפר, עורכת כתב עת לפיזיותרפיה

פרופ' עדנה לומסקי-פדר, עורכת קריאות ישראליות: כתב עת רב-תחומי במדעי החברה והרוח

פרופ' אריה סובר, עורך הומור מקוון: כתב עת מדעי לחקר ההומור

פרופ' ורדה סוסקולני, עורכת חברה ורווחה

ד"ר שאול סתר, עורך תיאוריה וביקורת

פרופ' אסנת עקירב, נשיאת האגודה הישראלית למדע המדינה

פרופ' יעל פויס, עורכת דברים: כתב עת אקדמי רב-תחומי

פרופ' גליה פרס בר-נתן, עורכת פוליטיקה: כתב עת למדע המדינה ויחסים בינלאומיים

ד"ר סבטלנה צ'אצ'אשווילי-בולוטין, עורכת הגירה

פרופ' עירית קופפרברג, עורכת-יוצאת עיונים בשפה וחברה

פרופ' גדעון קוז, עורך קשר

פרופ' אודי כרמי, עורך רוח הספורט

ד"ר אורן קלמן, עורך משנה עיונים

ד"ר עמית קמה, יו"ר האגודה הישראלית לתקשורת

פרופ' אדריאנה קמפ, עורכת סוציולוגיה ישראלית

ד"ר רמי קפלן, עורך סוציולוגיה ישראלית

ד"ר רוביק רוזנטל, נשיא האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה

פרופ' רבקה רייכמן, עורכת הגירה

פרופ' דורון שולצינר, עורך מסגרות מדיה: כתב עת ישראלי לתקשורת

ד"ר טליה שיף, עורכת סוציולוגיה ישראלית

פרופ' עופר שיף, עורך עיונים: כתב עת רב-תחומי לחקר ישראל

פרופ' יוסי שפיגל, נשיא האגודה הישראלית לכלכלה

ד"ר רוית תלמי-כהן, נשיאת האגודה האנתרופולוגית הישראלית